

Pārresoru koordinācijas
centrs

Latvija2030, NAP2020 īstenošana

Pēteris Vilks

Pārresoru koordinācijas centra vadītājs
www.pkc.gov.lv
pkc@pkc.mk.gov.lv

Memoranda padomes sēdē
2015.gada 30.septembrī

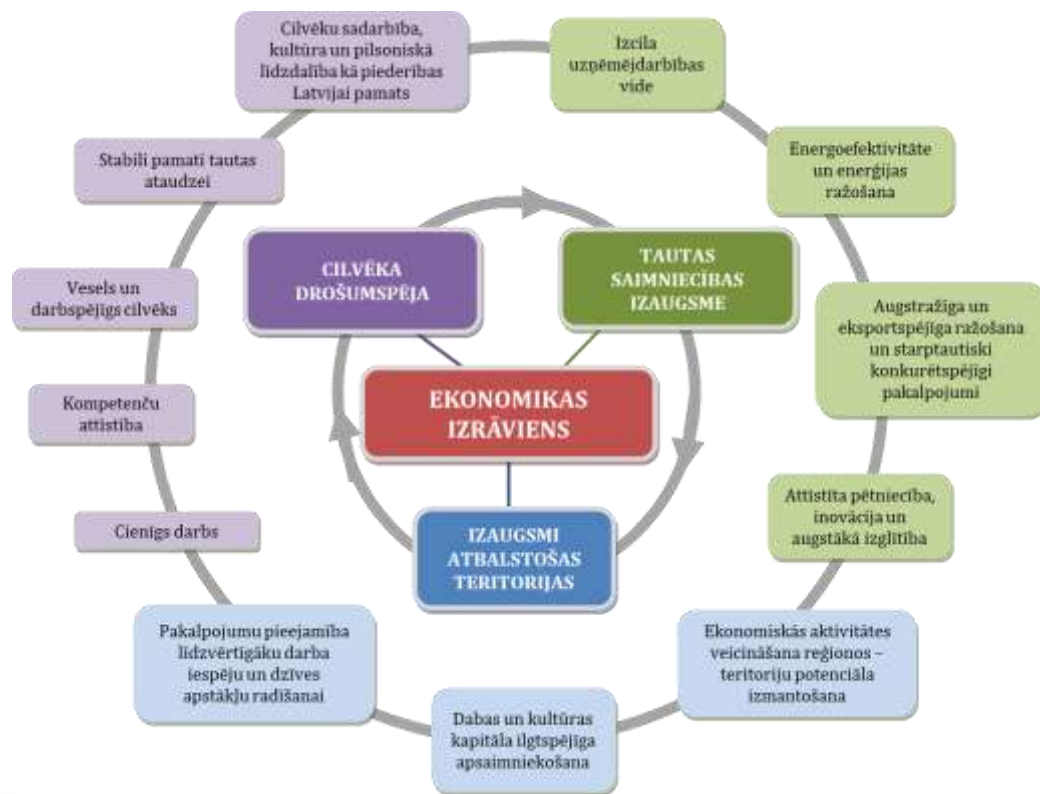
Pārresoru koordinācijas centrs

Valsts attīstības plānošana

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam

Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020. gadam

Deklarācija par Laimdotas Straujumas vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību

Pārresoru koordinācijas centrs

NAP2020 īstenošanas process: **sasaiste ar budžetu**

Aptiprināts ar 2012.gada 20.decembra
Latvijas Republikas Saeimas lēmumu

Pārresoru koordinācijas centrs

Latvijas Nacionālais
attīstības plāns 2014. – 2020.
gadam

NAP2020 = plānošana + budžets

- Nozaru politikas attīstības plānošanas dokumenti
- ES fondu plānošanas dokumenti
- Valdības deklarācija un valdības rīcības plāns
- Jaunās politikas iniciatīvas

		NAP2020 prioritāte, atbalsta sistēma un atbalsta iniciatīvu finansu izstrāde atbalstītās darbības																		
1	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	
2	Zemotne	Atbalsta vietas	Pasākumi	Atbalsta vietas uzdevumi	Atbalsta sistēmas	Pa darbību atbilstīgā mēroga	Darbība	Pa darbību atbilstīgā / atbilstīgā mēroga	Darbības uzdevumi	Uda finansējums no NAP (mln. Ls)	Valsts budžeta finansējums	ES SF finansējums kopā	EF	ERAF	ELFLA, ERDF	ESF	Citi ārvalstu finansējumi (CEP, Horizont, ERZ u.c.)	Pastāvīgo finansējumu izdevumi	Parvairu izdevumi	
3	TAUTAS SAIMNĒCĪBAS IZAUGSMĒ	Augstskolas un ekspertizējas izstrāde un īstenošana koordinētajās pakalpojumos	124	Paarvairu izstrāde un īstenošana, lai atbalstītu jaunu produktu izstrādi un inovatīvu pakalpojumu izstrādi, izstrādājot un īstenojot pakalpojumus, kas nodrošina augstskolu un ekspertizējas izstrādi.	Ekonomiskās atbalsta sistēmas izstrāde	EM	Paarvairu izstrāde un īstenošana, lai atbalstītu jaunu produktu izstrādi un inovatīvu pakalpojumu izstrādi, izstrādājot un īstenojot pakalpojumus, kas nodrošina augstskolu un ekspertizējas izstrādi.	EM (SM, parvairi)	Ekonomiskās atbalsta sistēmas izstrāde											
4	TAUTAS SAIMNĒCĪBAS IZAUGSMĒ	Augstskolas un ekspertizējas izstrāde un īstenošana koordinētajās pakalpojumos	125	Atbalsta sistēmu izstrāde un īstenošana, lai atbalstītu jaunu produktu izstrādi un inovatīvu pakalpojumu izstrādi, izstrādājot un īstenojot pakalpojumus, kas nodrošina augstskolu un ekspertizējas izstrādi.	Atbalsta sistēmas izstrāde	EM	Atbalsta sistēmu izstrāde un īstenošana, lai atbalstītu jaunu produktu izstrādi un inovatīvu pakalpojumu izstrādi, izstrādājot un īstenojot pakalpojumus, kas nodrošina augstskolu un ekspertizējas izstrādi.	EM (SM, EM, KN, VARAM)	Atbalsta sistēmu izstrāde un īstenošana, lai atbalstītu jaunu produktu izstrādi un inovatīvu pakalpojumu izstrādi, izstrādājot un īstenojot pakalpojumus, kas nodrošina augstskolu un ekspertizējas izstrādi.	68,9000	17,1600	82,1600	0,0000	0,0000	81,7000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	19,0000
4	TAUTAS SAIMNĒCĪBAS IZAUGSMĒ	Augstskolas un ekspertizējas izstrāde un īstenošana koordinētajās pakalpojumos	126	Atbalsta sistēmu izstrāde un īstenošana, lai atbalstītu jaunu produktu izstrādi un inovatīvu pakalpojumu izstrādi, izstrādājot un īstenojot pakalpojumus, kas nodrošina augstskolu un ekspertizējas izstrādi.	Atbalsta sistēmas izstrāde	EM	Atbalsta sistēmu izstrāde un īstenošana, lai atbalstītu jaunu produktu izstrādi un inovatīvu pakalpojumu izstrādi, izstrādājot un īstenojot pakalpojumus, kas nodrošina augstskolu un ekspertizējas izstrādi.	EM (ZM)	Atbalsta sistēmu izstrāde un īstenošana, lai atbalstītu jaunu produktu izstrādi un inovatīvu pakalpojumu izstrādi, izstrādājot un īstenojot pakalpojumus, kas nodrošina augstskolu un ekspertizējas izstrādi.	17,0000	4,8500	21,9500	0,0000	12,9500		0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	
5	TAUTAS SAIMNĒCĪBAS IZAUGSMĒ	Augstskolas un ekspertizējas izstrāde un īstenošana koordinētajās pakalpojumos	127	Valsts un pašvaldību infrastruktūras izstrāde un īstenošana, lai atbalstītu jaunu produktu izstrādi un inovatīvu pakalpojumu izstrādi, izstrādājot un īstenojot pakalpojumus, kas nodrošina augstskolu un ekspertizējas izstrādi.	Valsts un pašvaldību infrastruktūras izstrāde	EM	Valsts un pašvaldību infrastruktūras izstrāde un īstenošana, lai atbalstītu jaunu produktu izstrādi un inovatīvu pakalpojumu izstrādi, izstrādājot un īstenojot pakalpojumus, kas nodrošina augstskolu un ekspertizējas izstrādi.	EM (VARAM, ZM, SM)	Valsts un pašvaldību infrastruktūras izstrāde un īstenošana, lai atbalstītu jaunu produktu izstrādi un inovatīvu pakalpojumu izstrādi, izstrādājot un īstenojot pakalpojumus, kas nodrošina augstskolu un ekspertizējas izstrādi.	43,0000	0,0000	43,0000	0,0000	34,1900		0,0000	0,0000	4,3000	2,1500	

Pārresoru koordinācijas
centrs

Informācija par uzraudzības ziņojuma struktūru

Ziņojuma saturs

1. VALSTS ATTĪSTĪBAS BŪTISKĀKO STRATĒGISKO MĒRĶU SASNIEGŠANAS IZVĒRTĒJUMS

- IKP, ienākumu nevienlīdzība, demogrāfija

2. TAUTSAIMNIECĪBAS IZAUGSME

- Ražošana
- Nodokļu politika
- Valsts pārvalde, tiesu sistēma
- Transports, sakari, energoefektivitāte
- Inovācijas

3. CILVĒKKAPITĀLS UN DROŠUMSPĒJA

- Kultūrtelpa, radošās industrijas
- Tautas ataudze, vardarbības ģimenē novēršana
- Sabiedrības veselība
- Izglītība
- Pilsoniskā līdzdalība, piederība Latvijai, reemigrācija

4. TERITORIJU ATTĪSTĪBA UN ILGTSPĒJA

- Dabas resursi, lauksaimniecībā izmantojamā zeme
- Vides aizsardzība
- Teritoriju attīstība

5. VALSTS DROŠĪBA

6. GALVENIE SECINĀJUMI UN PROGNOZES

7. IETEIKUMI TURPMĀKAI RĪCĪBAI

Ziņojuma pielikums

1. LIAS 2030 INDIKATORI (grafiki, definīcijas, novērtējums)
2. NAP 2020 INDIKATORI (grafiki, definīcijas, novērtējums)

Indikatoru novērtējums veidots pēc 4 ballu skalas:

2 – labi: skaidra, stabila virzības atbilstība stratēģiskajam mērķim;

1 – apmierinoši: virzība nav stabila vai pastāv neliela neatbilstība stratēģiskajam mērķim;

0 – vāji: progress virzībā uz stratēģisko mērķi būtiski atpaliek no vēlamā;

-1 – neapmierinoši: vērojamās tendences ir diametrāli pretējas vēlamajām.

Kopā **116 rādītāji**, no kuriem vērtēti 90 (datu trūkuma vai salīdzināmības dēļ)

116 vērtējumi par 90 rādītājiem:

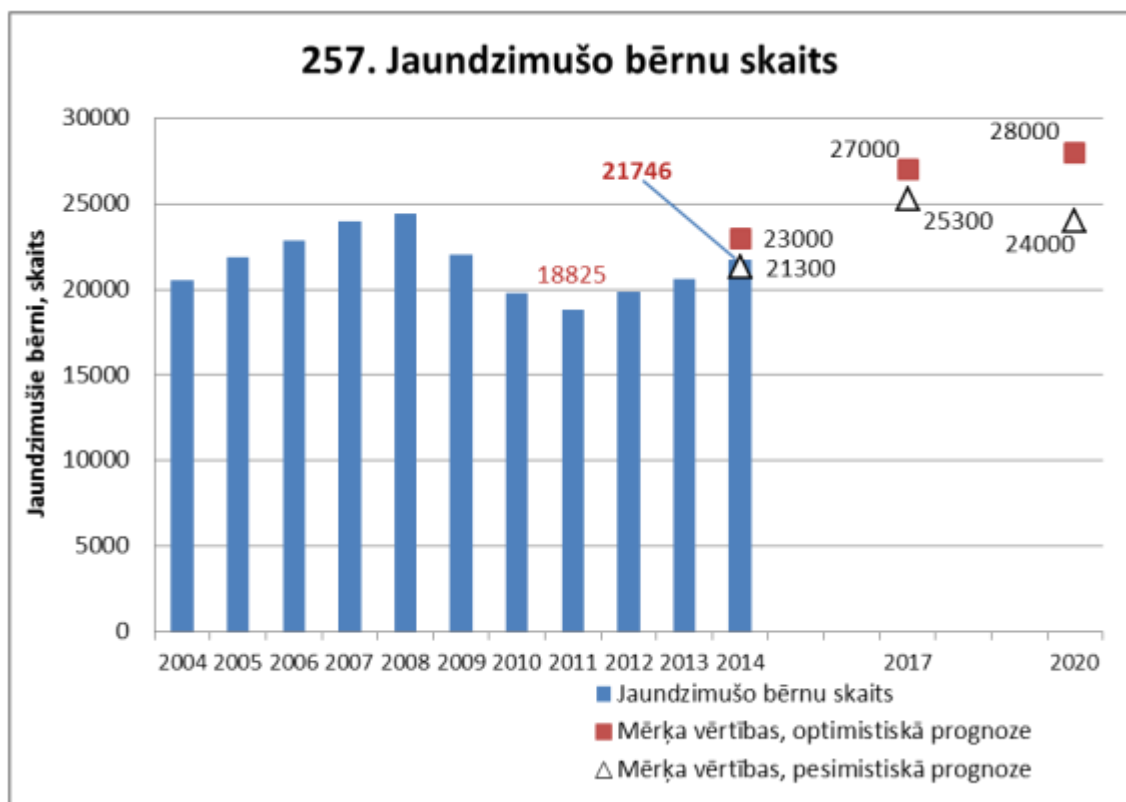
2- labi:	41
1 - apmierinoši:	39
0 - vāji:	21
-1 - neapmierinoši:	15

Pārresoru koordinācijas
centrs

DEMOGRĀFIJAS mērķu sasniegšanas progress

Ekonomiskā augšupeja kombinācijā ar īstenotajām iniciatīvām demogrāfijas jomā ir devusi rezultātu - pozitīvās izmaiņu tendences dzimstības rādītājos pēdējos gados.

- **Jaundzimušo skaits ar katru gadu pieaug par ~700-1000 bērniem salīdzinot pret iepriekšējo gadu**
- **Otro bērnu īpatsvars ģimenē jaundzimušo kopskaitā – kā «dzimstības buma» laikā 80-gadu vidū.** Absolūtos skaitļos tas ir atgriezies pirmskrīzes līmenī
- **Trešo bērnu īpatsvars ģimenē jaundzimušo kopskaitā – augstākais pēdējo 30 gadu laikā.** Arī absolūtos skaitļos tas ir augstākais kopš 1993. gada

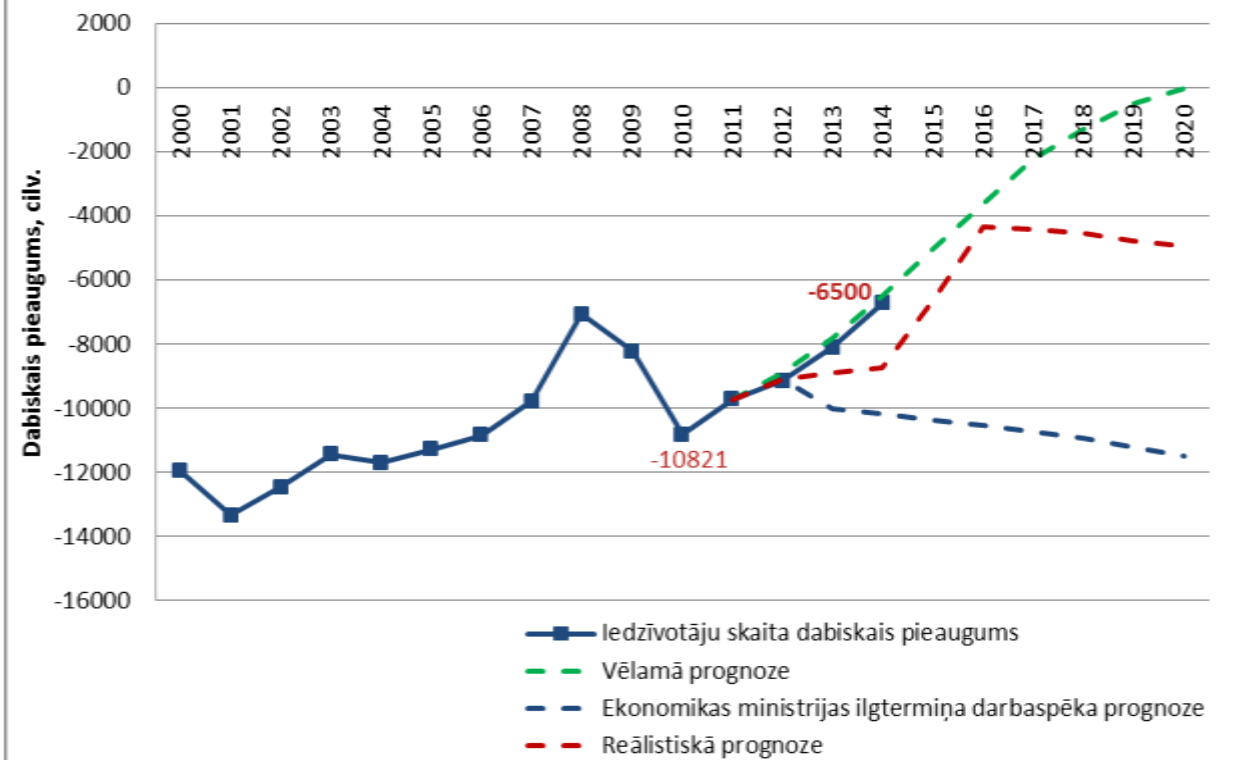
Indikatora novērtējums: **1**

Pārresoru koordinācijas
centrs

DEMOGRĀFIJAS mērķu sasniegšanas progress

79. Iedzīvotāju skaita dabiskais pieaugums

Indikatora novērtējums: **1**

Pasākumi, kas palīdz īstenot šo mērķi

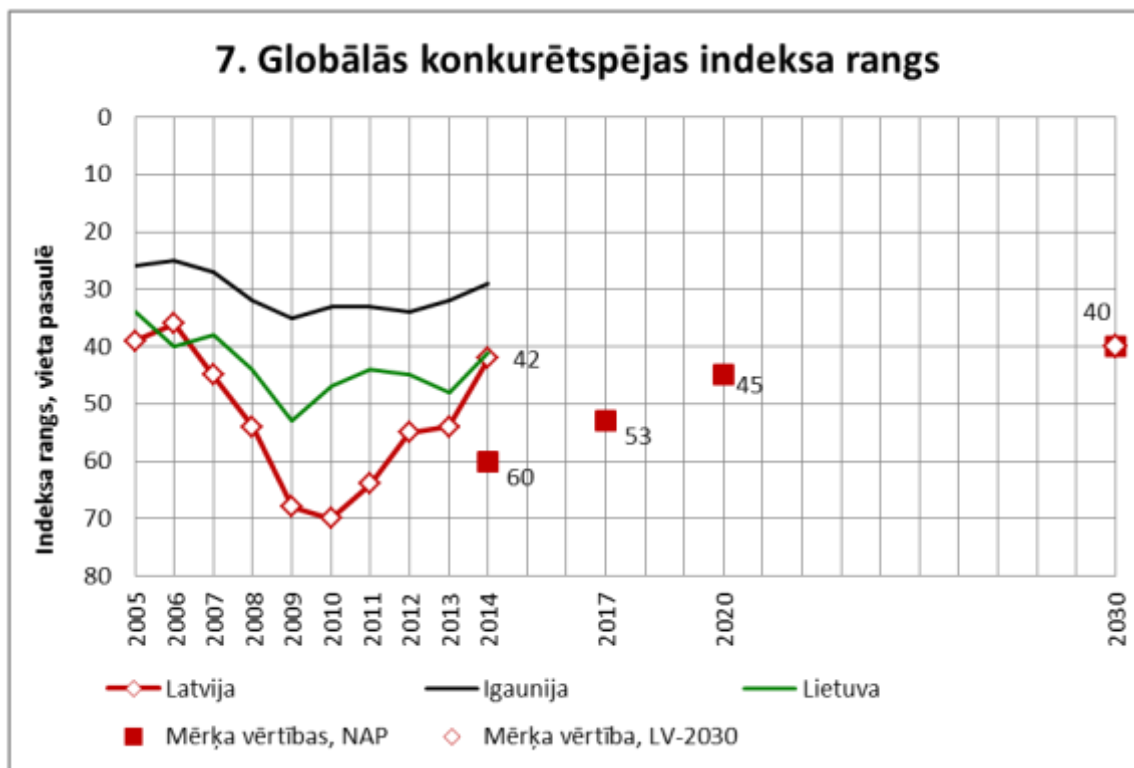
- Ģimenes un nodokļu politikas iniciatīvas – atbalsts ģimenēm ar bērniem
- Darba un ģimenes dzīves saskaņošanas iespējas, t.sk. pirmsskolas izglītības pieejamība
- Mirstības no ārējiem nāves cēloņiem mazināšana
- Veselīga dzīvesveida popularizēšana
- Veselībai kaitīgu paradumu izplatības mazināšanās

Pārresoru koordinācijas
centrs

TAUTSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAS mērķu sasniegšanas progress

Globālās konkurētspējas indekss - viens no būtiskākajiem valsts konkurētspējas rādītājiem

Latvija atbilstoši indeksa valstu rangam ieņem 42. vietu no 144 valstīm pasaulē ar indeksa vērtību 4,5

Vislabākie vērtējumi no 12 pīlāriem:

- 5. pīlārā «Veselība un pamatizglītība», pateicoties izglītības rādītājiem
- 4. pīlārā «Makroekonomiskā vide», zema budžeta deficīta dēļ

Vissliktākie vērtējumi:

- 10. pīlārā "Tirgus lielums"
- 12. pīlārā "Inovācija"

Indikatora novērtējums: **2**

Salīdzinošo tendenču novērtējums: **2**

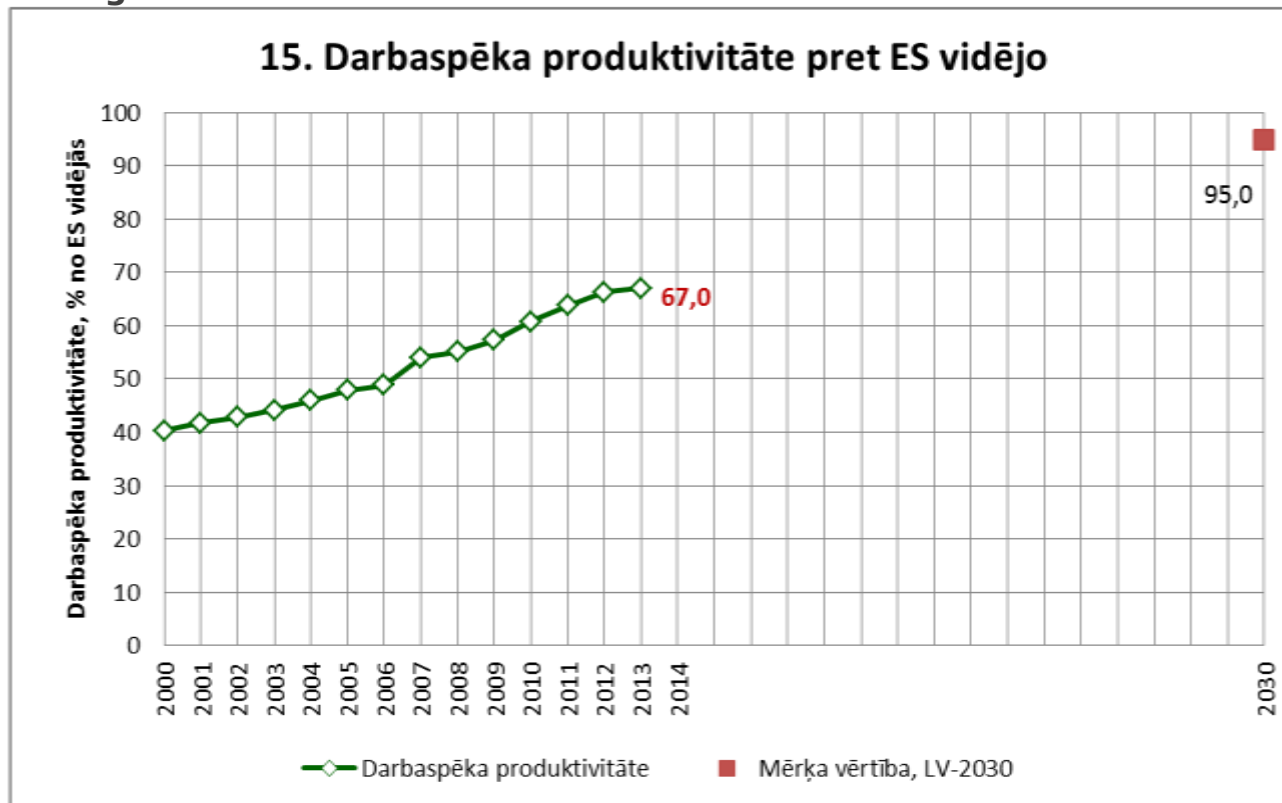

Pārresoru koordinācijas
centrs

TAUTSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAS mērķu sasniegšanas progress

Darbaspēka produktivitāte pieaugusi:

- no 7,6 euro 2010. gadā līdz 8,4 euro darba stundā 2013. gadā,
- salīdzināmās cenās – 8662 euro 2010. gadā līdz 10 686 euro uz vienu nodarbināto 2014. gadā,
- tādējādi atspoguļojot **tautsaimniecības efektivitātes un konkurētspējas pieaugumu un veicinot IKP izaugsmi**

Pasākumi, kas palīdz īstenot šo mērķi

- **ES fondu investīcijas** produktīvākai nodarbinātībai un pievienotās vērtības pieaugumam
- **Veselīgs dzīvesveids un ieradumi**
- **Efektīva un saudzīga dabas resursu izmantošana**

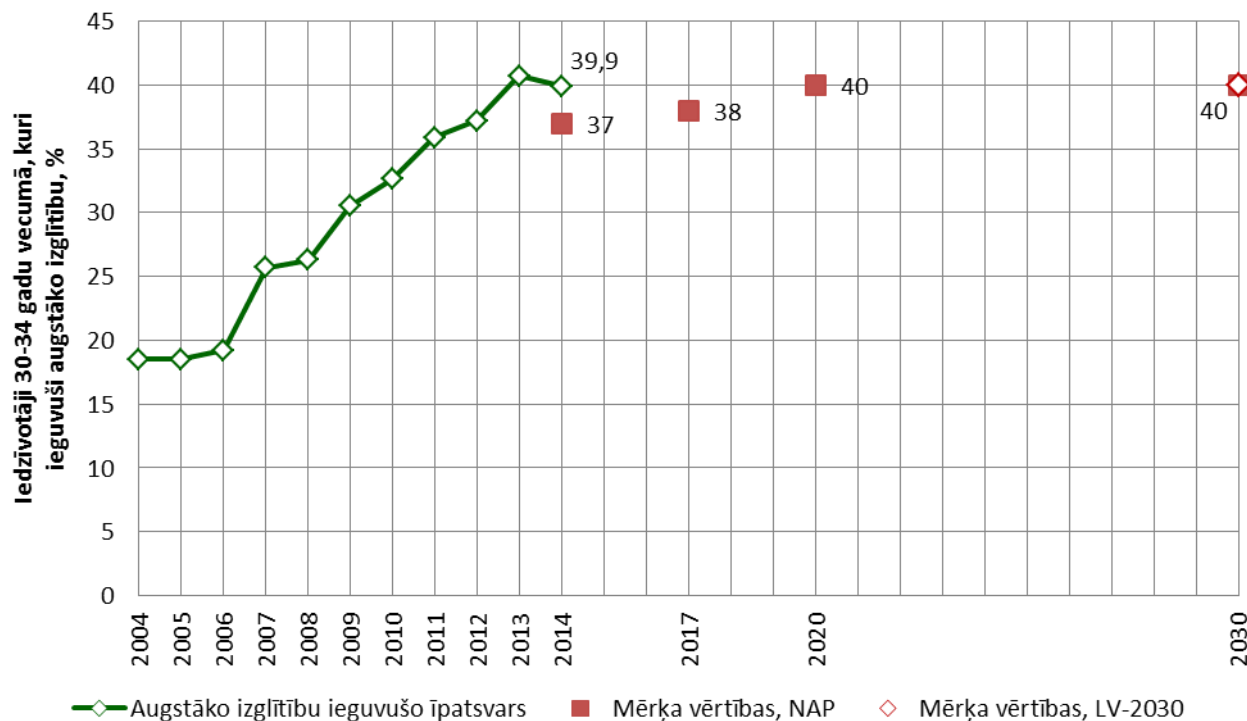
Indikatora novērtējums: **2**

Pārresoru koordinācijas
centrs

TAUTSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAS mērķu sasniegšanas progress

25 (175). Augstāko izglītību ieguvušo īpatsvars

Pasākumi, kas palīdz īstenot šo mērķi

- Efektīva augstākās izglītības kvalitātes vadības sistēmas ieviešana
- Augstākās izglītības pieejamība
- Augstskolu konkurētspēja starptautiskā līmenī

Indikatora novērtējums: **2**

Tomēr, neskatoties uz augstajiem rādītājiem augstāko izglītību ieguvušo īpatsvarā 30-34 g.v., **Latvijā jau vairākus gadus (tendence saglabājas no 2007. gada) ir vērojama studējošo skaita samazināšanās tendence**

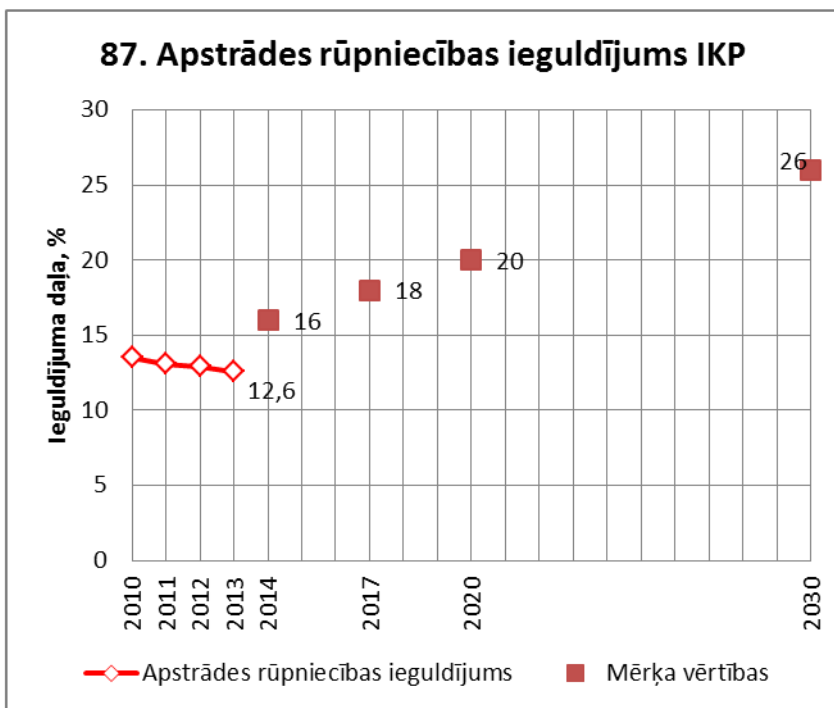
Pārresoru koordinācijas
centrs

Nepieciešamās turpmākās darbības TAUTSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAS mērķu sasniegšanā

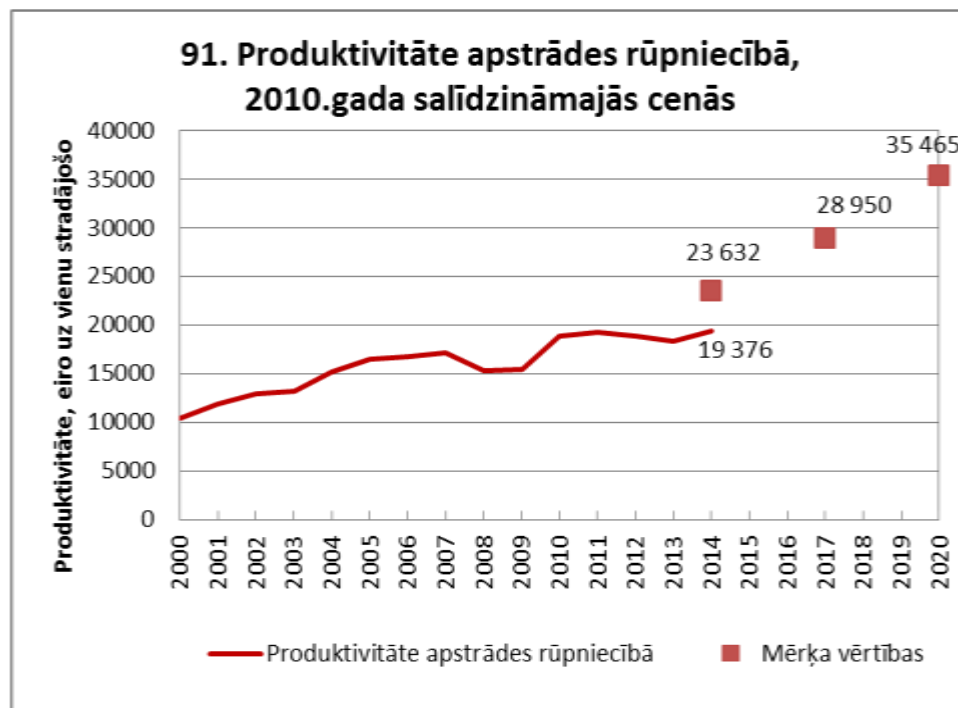
Apstrādes rūpniecības ieguldījumu daļa IKP samazinās.

Lai šo tendenci mazinātu **primāri nepieciešams**:

- Rast risinājumus elektroenerģijas cenu mazinājumam (šobrīd šis samazinājums notiek pateicoties zemajai naftas cenai u.c. tirgus faktoriem).
- ES fondu programmas mērķtiecīgi veidot šī rādītāja uzlabošanai.
- Attīstīt jaunus eksporta tirgus.

Indikatora novērtējums: **-1**

Indikatora novērtējums: **0**

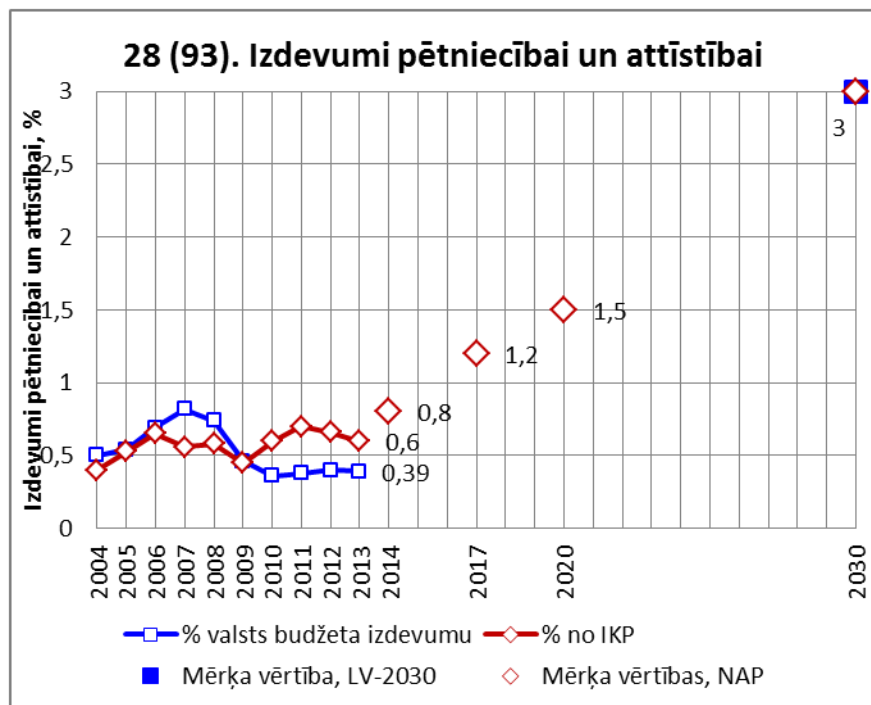
Pārresoru koordinācijas centrs

Nepieciešamās turpmākās darbības TAUTSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAS mērķu sasniegšanā

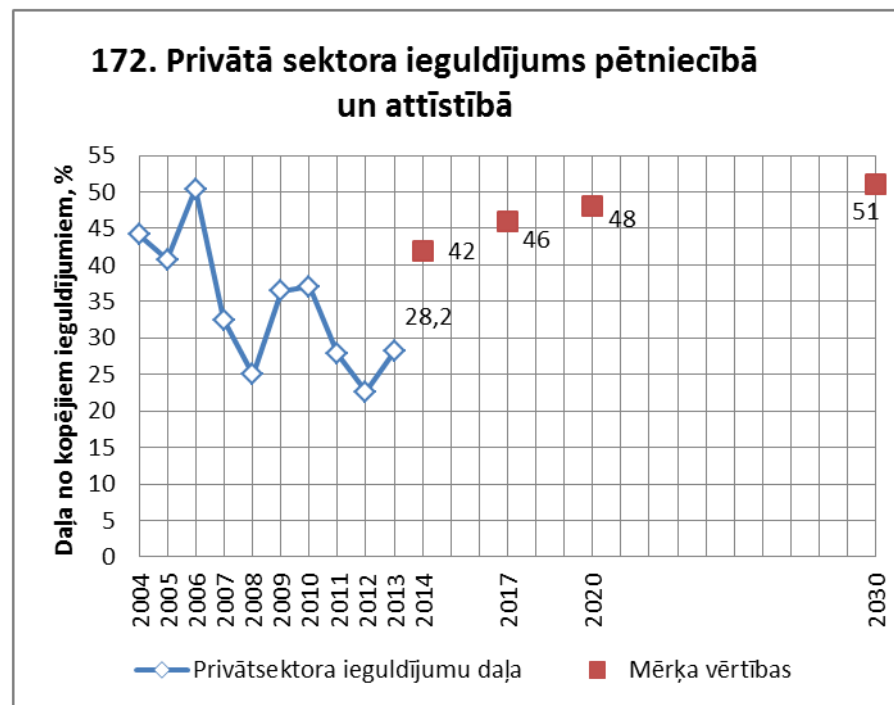
Izdevumi pētniecībai un attīstībai – ļoti mazā apjomā no IKP.

Būtiskākā problēma ir privātā sektora ieguldījums P&A, kas ir ievērojami zemāks nekā vidēji ES.

Palielinājums valsts budžeta ieguldījumiem P&A ir ciešā korelācijā ar fiskālās telpas iespējām un izvēlēm VB procesā.

Indikatora novērtējums: **-1**

Indikatora novērtējums: **-1**

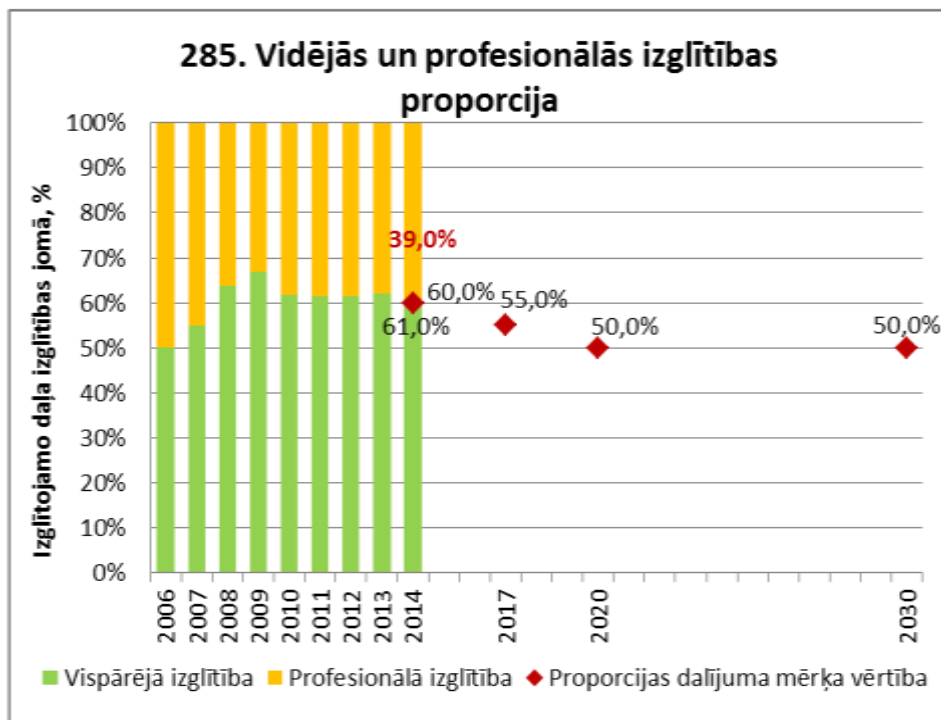

Pārresoru koordinācijas
centrs

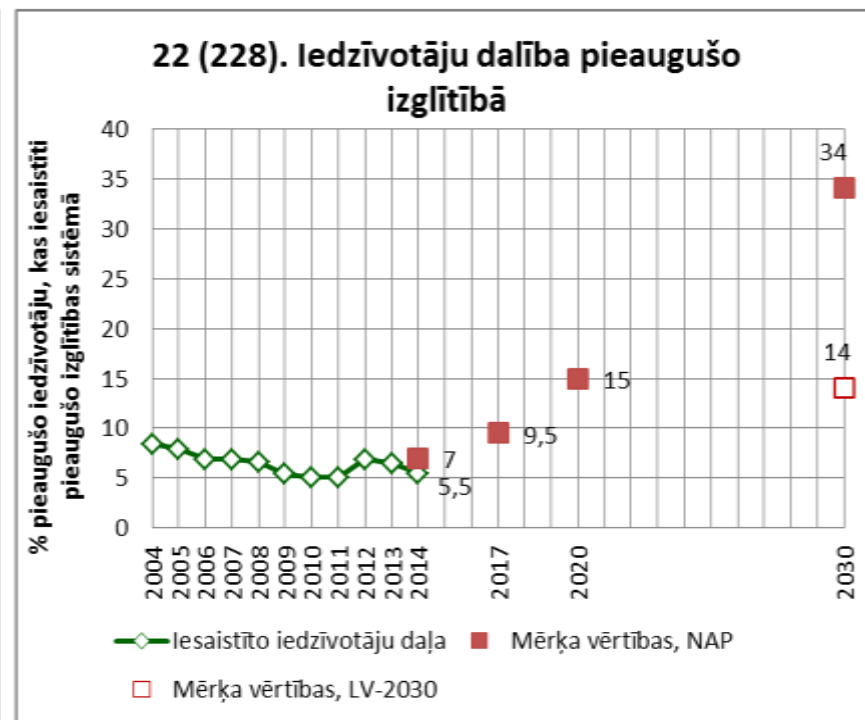
Nepieciešamās turpmākās darbības TAUTSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAS mērķu sasniegšanā

Profesionālās izglītības proporcija attiecībā pret vidējo izglītību atpaliek no uzstādītajām NAP2020 mērķa vērtībām. Jānodrošina profesionālās izglītības sistēmas strukturālo reformu īstenošanu.

Jāveicina arī mūžizglītības pasākumi, jo **pieaugušo iedzīvotāju piedalīšanās izglītības procesā pēdējos gados pasliktinās.** Kopumā Latvija atpaliek par 5,2 % punktiem no ES valstu vidējā rādītāja vērtības (10,7%).

Indikatora novērtējums: **0**

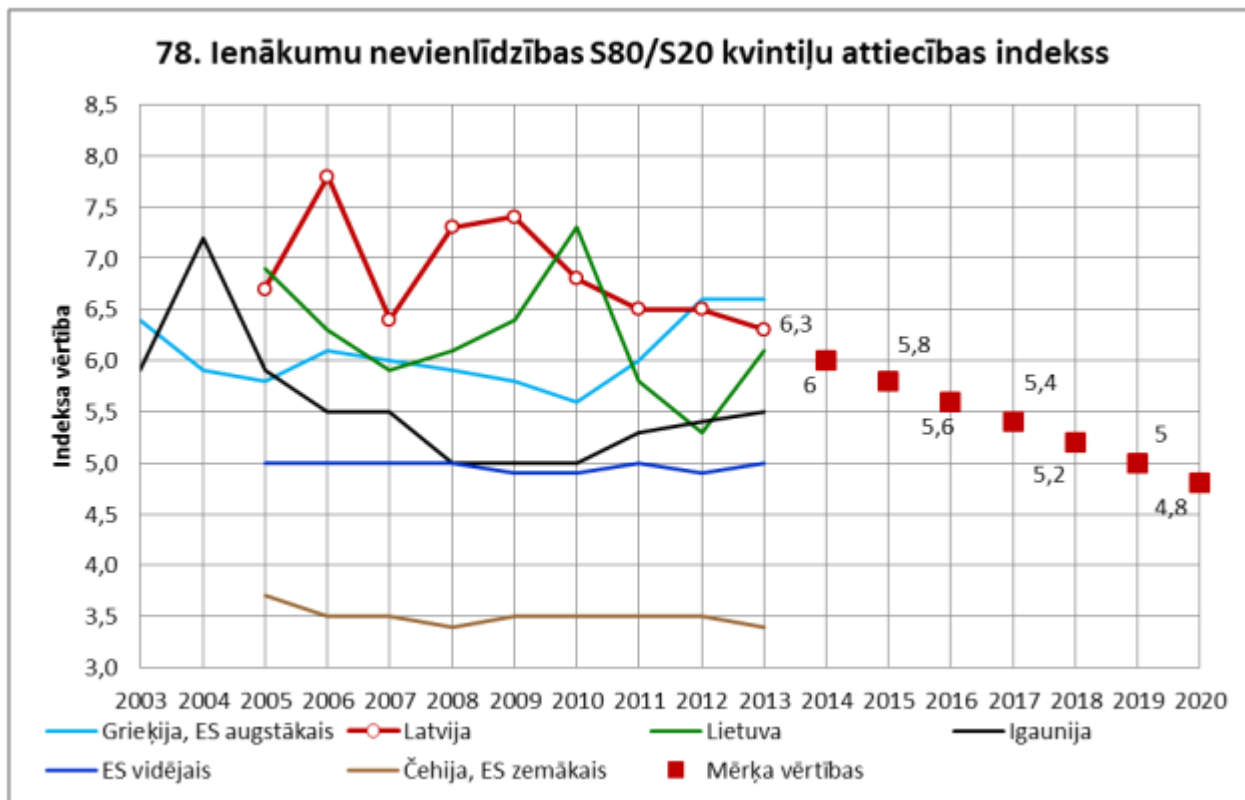

Indikatora novērtējums: **-1**

Pārresoru koordinācijas
centrs

IENĀKUMU NEVIENLĪDZĪBAS MAZINĀŠANAS mērķu sasniegšanas progress

Pasākumi, kas palīdz īstenot šo mērķi

- Nodokļu politika, kas mazina ienākumu nevienlīdzību, t.sk. diferencēts neapliekamais minimums
- Minimālā ienākuma līmeņa noteikšana
- Nodarbinātība
- Izglītības pieejamība

Indikatora novērtējums: **2**

Salīdzinošo tendenču novērtējums: **2**

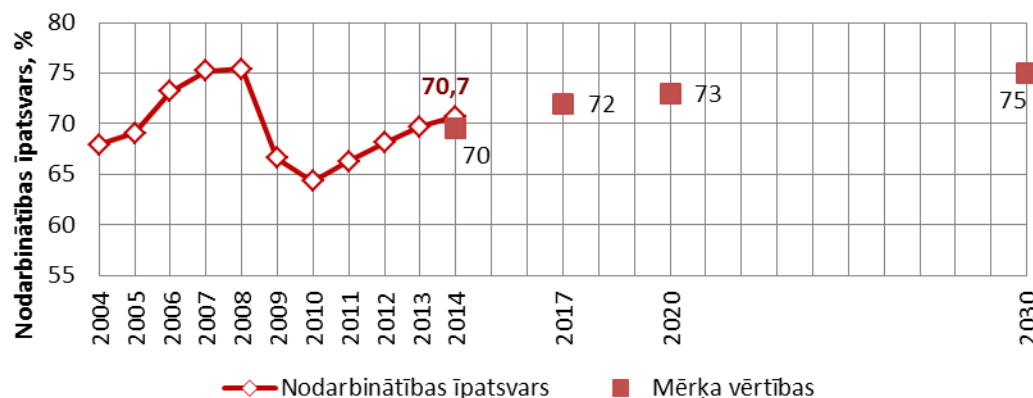
Lai arī vērojamas pakāpeniskas pozitīvas izmaiņas ienākumu nevienlīdzības jomā, tomēr aktīvi jātrūpina īstenot politika šī mērķa sasniegšanai, **īpaša uzmanība jāpievērš nabadzības riskam visvairāk pakļautajām iedzīvotāju grupām.**

Pārresoru koordinācijas centrs

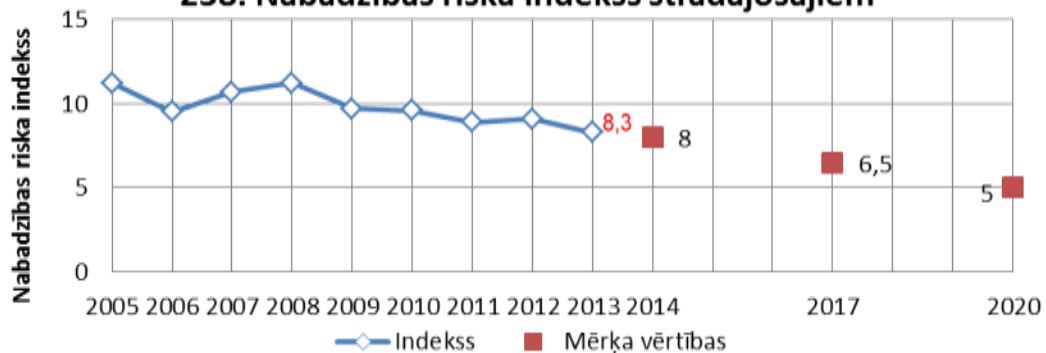
IENĀKUMU NEVIENLĪDZĪBAS MAZINĀŠANAS mērķu sasniegšanas progress

243. Nodarbinātības īpatsvars vecuma grupā no 20 līdz 64 gadiem

Indikatora novērtējums: **2**

238. Nabadzības riska indekss strādājošajiem

Indikatora novērtējums: **1**

Kopš 2010.gada pakāpeniski paaugstinās iedzīvotāju nodarbinātības rādītāji

Pieaugot nodarbinātībai, samazinās nabadzības riskam pakļauto nodarbināto īpatsvars (2013. gadā zemākais rādītājs kopš 2004. gada), bet tomēr nav sasniegts mērķis (8 %)

Pasākumi, kas palīdz īstenot šo mērķi

- Profesionāli un mērķtiecīgi aktīvie nodarbinātības pasākumi, t.sk. profesionālās un neformālās apmācības, mobilitātes atbalsts
- Jauniešu garantijas pasākumi

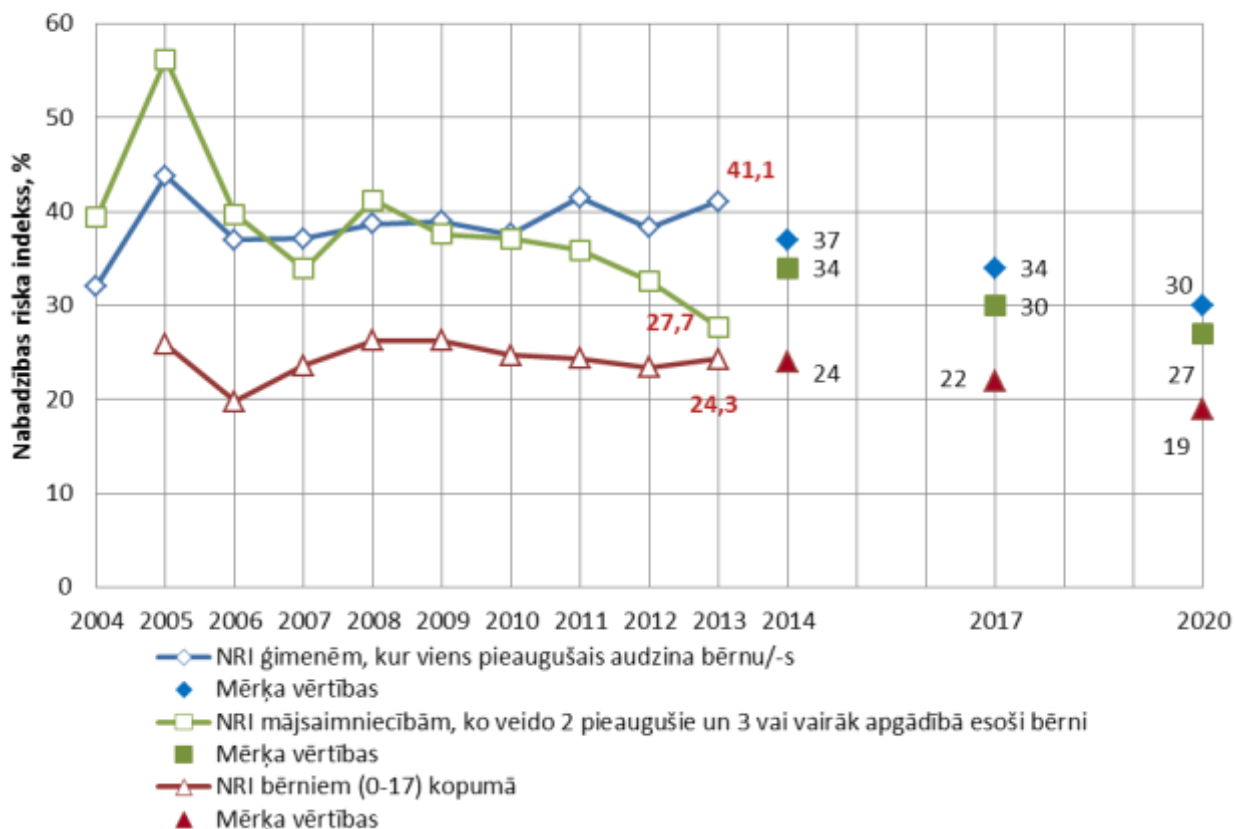

Pārresoru koordinācijas
centrs

Nepieciešamās turpmākās darbības IENĀKUMU NEVIENLĪDZĪBAS MAZINĀŠANAS mērķu sasniegšanā

- Īstenotās politikas rezultātā ir samazinājies nabadzības risks daudzbērnu ģimenēs
- Nepieciešamas papildus iniciatīvas nabadzības risku mazināšanai **ģimenēs, kur bērnus audzina viens pieaugušais**

265, 266, 267. Nabadzības riski ģimenēm ar bērniem

Indikatoru novērtējums:

Viena pieaugušā ar bērniem
ģimenēm **-1**

Daudzbērnu ģimenēm: **2**

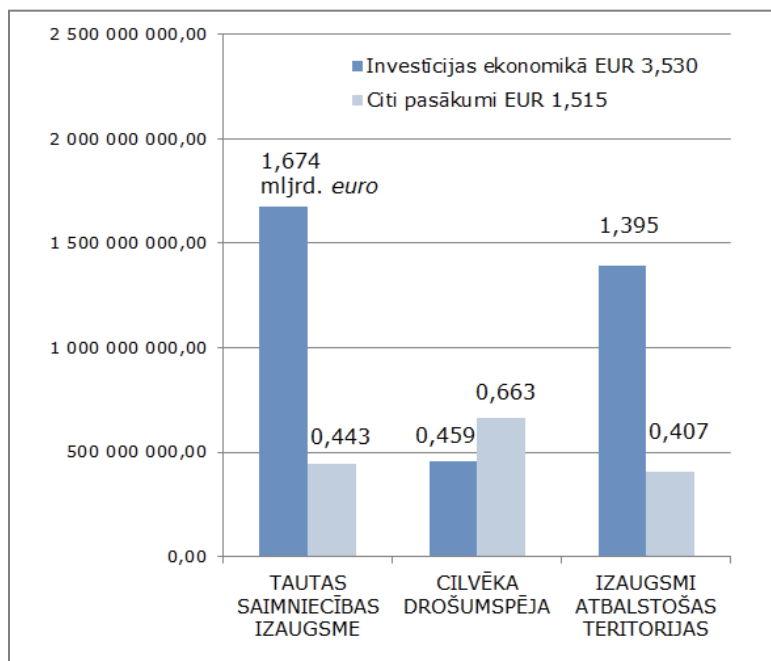
Ģimenēm ar bērniem
kopumā: **0**

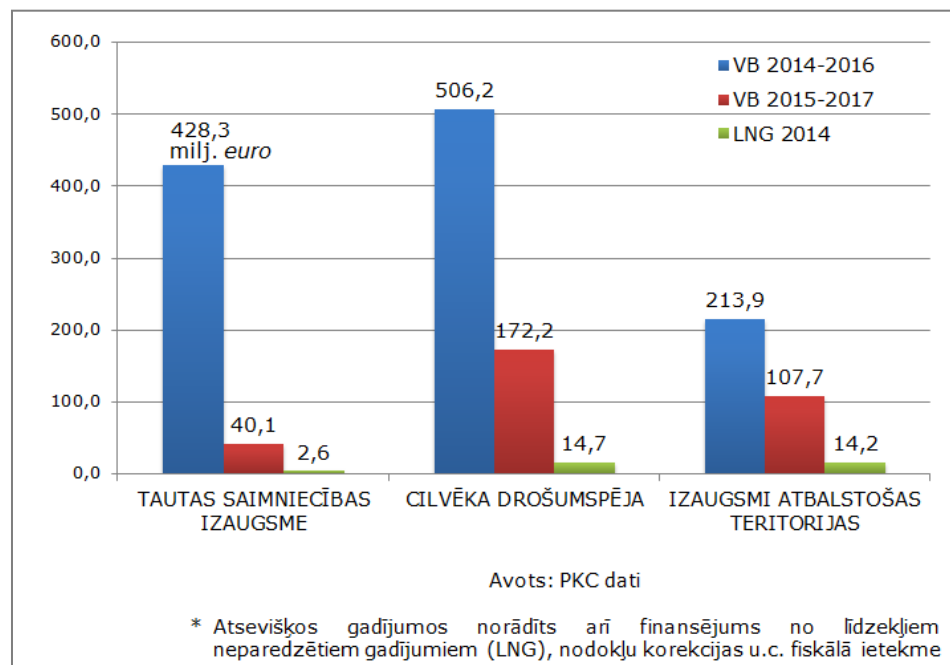
Pārresoru koordinācijas centrs

Ieguldījumi valsts stratēģiskās attīstības mērķu sasniegšanai

KF, ERAF un ESF ieguldījumi NAP2020: EUR 5,045 miljardi *euro*
(ar līdzfinansējumu, bez tehniskās palīdzības)

Valsts budžeta papildus finansējums* NAP2020 īstenošanai, milj. *euro*

Pārresoru koordinācijas
centrs

Secinājumi

Pastāvīgi jāveic **konkurētspējas vājo vietu un priekšrocību monitorings**, lai veidotu pierādījumos balstītu nozaru politiku.

Jāveic **strukturālās reformas/ ieguldījumi jomās, kas potenciāli dos vislielāko atdevi** (primāri - produktivitātes pieaugumu), vienlaikus jāvērtē atbalsta programmu ietekme uz jaunu darba vietu veidošanos, īpaši reģionos.

Nepieciešama mērķtiecīgāka **uz ienākumu nevienlīdzības mazināšanu vērsta politika**, sekmējot iespēju vienlīdzību.

Izvēles valsts budžeta veidošanas procesā jābalsta uz NAP2020 definēto stratēģisko mērķu sasniegšanu.

Pārresoru koordinācijas
centrs

Paldies par uzmanību!

www.pkc.gov.lv
pkc@pkc.mk.gov.lv

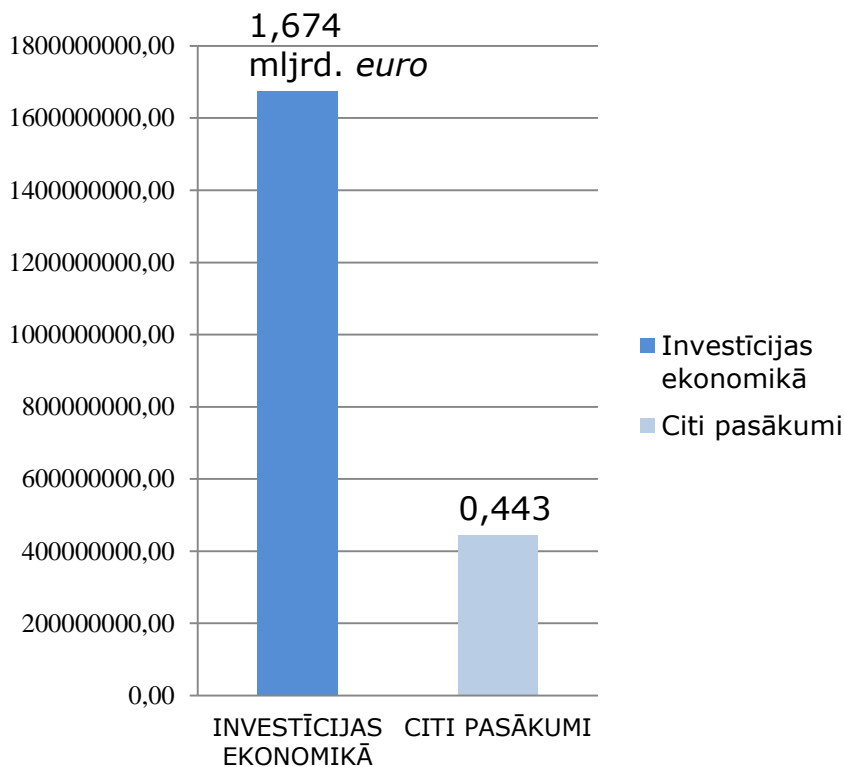
Pārresoru koordinācijas
centrs

Tautas saimniecības izaugsme EUR 2,118 miljardi

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

Tautas saimniecības izaugsme ~ EUR 2,118

Investīcijas ekonomikā

- Uzņēmumu izveide un attīstība, starptautiskā konkurētspēja
- Praktiskas ievirzes pētījumi, inovācijas granti
- Ieguldījumi TEN-T (dzelzceļš, ostas, lidosta)
- Energoefektivitāte apstrādes rūpniecībā
- STEM ieviešana augstākajā izglītībā

Citi pasākumi

- Tiesībsargājošo institūciju kompetence komercdarbībā
- Augstākās izglītības efektivitātes pilnveide
- Energoefektivitāte dzīvojamās un valsts ēkās, AER veicināšana
- Elektrotransportlīdzekļu infrastruktūra

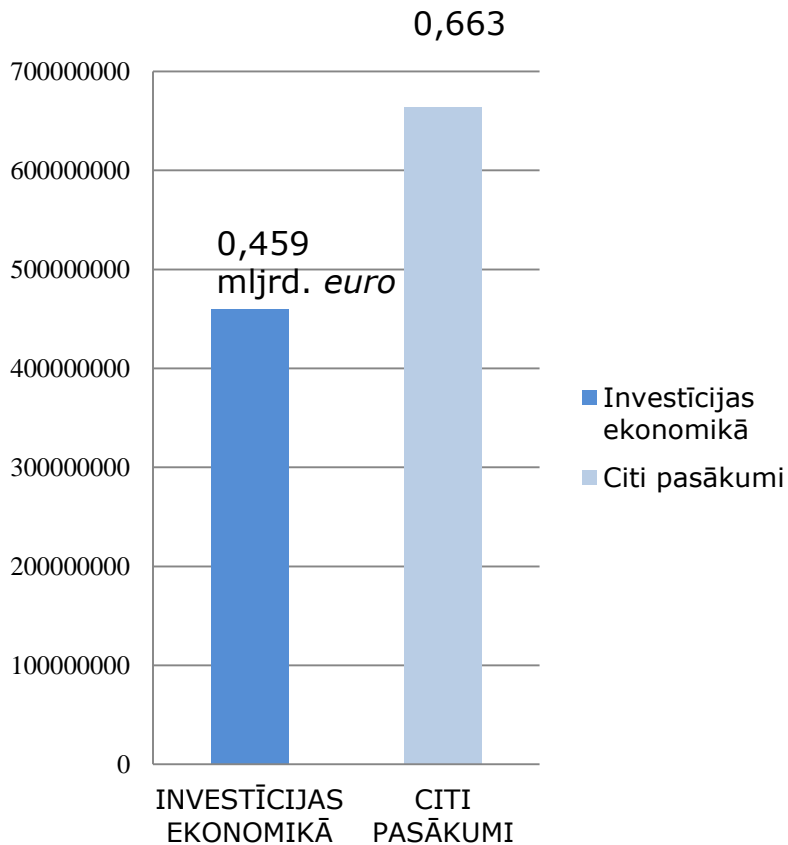
Pārresoru koordinācijas
centrs

Cilvēka drošumspēja EUR 1,123 miljardi

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

Cilvēka drošumspēja ~ EUR 1,123

Investīcijas ekonomikā

- Darba tirgum atbilstoši nodarbinātības pasākumi
- Nodarbināto personu kompetenču pilnveide
- Darba drošība uzņēmumos
- Profesionālās izglītības pilnveide, t.sk. darba vidē balstītas mācības
- Sociālā uzņēmējdarbība
- Jauniešu garantija

Citi pasākumi

- Vispārējās izglītības pilnveide
- Darbs ar NEET jauniešiem, mācību pārtraukšanas samazināšana
- Diskriminācijas risku mazināšana
- Sociālie pakalpojumi, t.sk. deinstitutionalizācija
- Veselības veicināšanas pasākumi

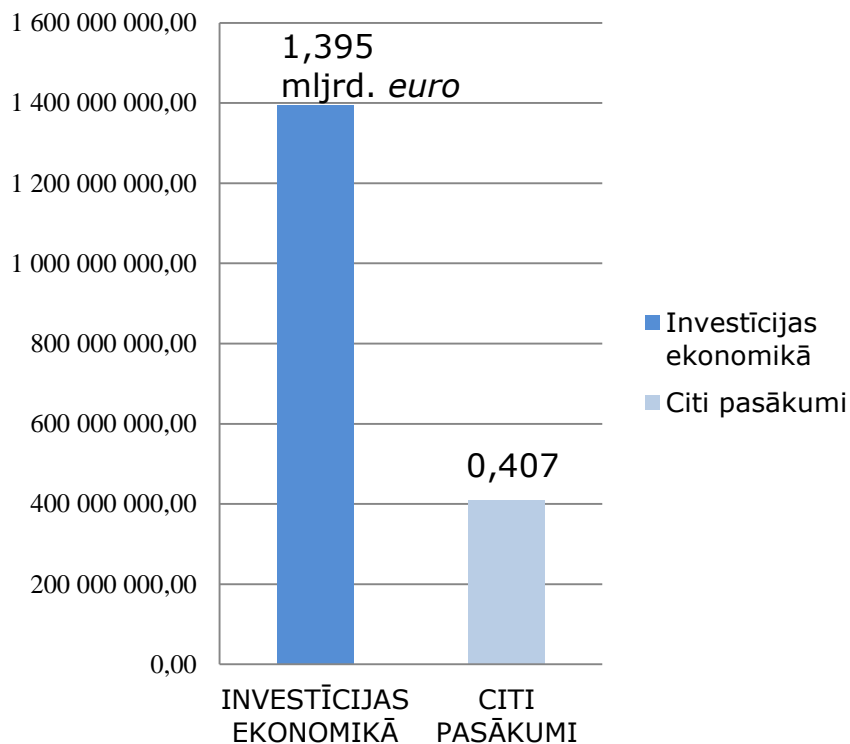
Pārresoru koordinācijas
centrs

Izaugsmi atbalstošas teritorijas EUR 1,804 miljardi

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

Izaugsmi atbalstošas teritorijas ~ EUR 1,804

Investīcijas ekonomikā

- Degradēto teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības vajadzībām
- Pilsētu sasaiste ar TEN-T tīklu
- Valsts galveno autoceļu segu pārbūve
- Valsts reģionālo autoceļu kvalitāte
- IKT infrastruktūra, digitalizācija
- Atkritumu pārstrāde
- Ar kultūras un dabas mantojumu saistītu pakalpojumu attīstīšana

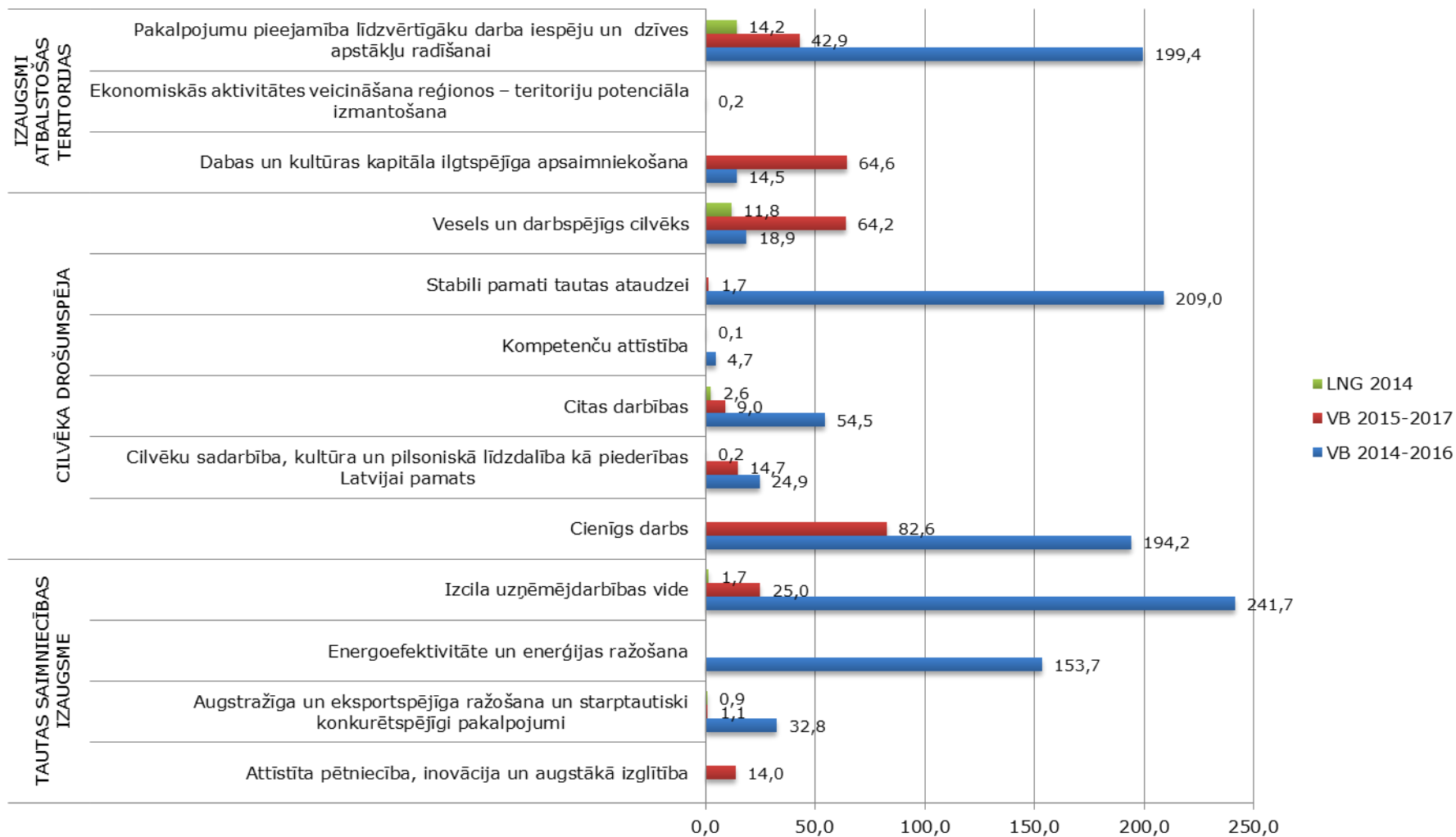
Citi pasākumi

- Videi draudzīgs sabiedriskais transports
- Plūdu un krasta erozijas mazināšana
- Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas
- Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un atjaunošana

Pārresoru koordinācijas
centrs

VB papildus finansējums* NAP2020 - Rīcības virzieni, milj. euro

Avots: PKC dati